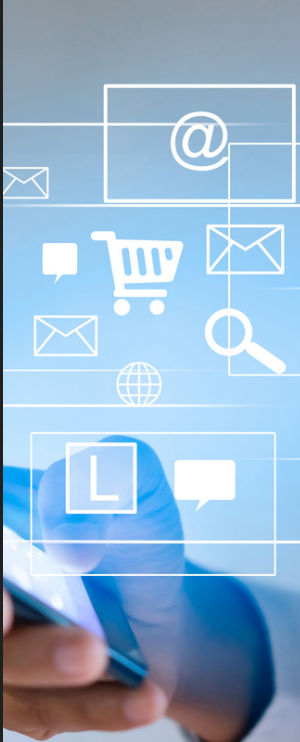


İNTERNET ORTAMINDA ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİ



REHBERLİK SERVİSİ

ÖĞRETMEN VE VELİ BİLGİLENDİRME
ÇALIŞMASI

ÇOCUK İSTİSMARI

Çocuk istismarı, çok geniş anlamda, belli bir zaman dilimi içerisinde bir yetişkin tarafından çocuğun o kültürde kabul edilmeyen bir davranışa maruz kalması şeklinde tanımlanabilir. Bu davranışlar ülke içinde veya ülkeler arasında farklı boyutlarda gözlenebilir. WHO'nun 1985'de yapmış olduğu tanıma göre ise "çocuğun, sağlığını, fizik gelişimini, psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen bir yetişkin, toplumu veya ülkesi tarafından bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar çocuk istismarı" olarak kabul edilir. Tanım aynı zamanda çocuğun istismar veya şiddet olarak algılamadığı veya yetişkinlerin istismar olarak kabul etmediği davranışları da içine alır. Davranışın mutlak, çocuk tarafından algılanması veya yetişkin tarafından bilinçli olarak yapılması şart değildir. Çocuk istismarı çeşitleri ele alındığında fiziksel, cinsel ve duygusal istismar ile ihmal ayrı ayrı incelenmelidir.

İSTİSMAR ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

1. Fiziksel istismar

Çocuğa karşı onun sağlığını, gelişimini ya da onurunu zedeleyecek şekilde fiziksel güç kullanılması olarak tanımlanır. Fiziksel istismar çok farklı şekillerde gerçekleşebilir. Vurma, tekmeleme, ısırma, sarsma vb. olabileceği gibi hayati tehlike oluşturacak boyutta da olabilir.

2. Duygusal İstismar

Çocuğun kişisel potansiyelleri ile orantılı olarak istikrarlı ve tam kapsamlı bir duygusal ve sosyal yetkinlik geliştirebilmesi için -birincil bir bağlanma figürünün varlığı da dâhil olmak üzere- gelişimsel olarak uygun olan destekleyici bir ortam sağlamadaki başarısızlığı içermektedir. "Çocuğun sağlığına ve fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlâkî ya da toplumsal gelişimine zarar verme olasılığı bulunan; çocuğa yönelik küçümseme, onu gözden düşürme, tehdit etme, korkutma, ayrımcılık yapma, gülünç duruma düşürme veya çocuğa yönelik düşmanca davranışların fiziksel olmayan biçimleri" şeklinde açıklanmıştır (WHO Raporu, 1999).

3. Cinsel İstismar

Cinsel istismar, çocuk istismarı türleri içerisinde saptanması en zor olan istismar türü olup tek bir tanımı bulunmamaktadır. Çocuğa yönelik cinsel istismarı tanımlamak amacıyla yaygın kullanılan ifadelere aşağıda yer verilmiştir. Cinsel istismar, bir çocuğun tam olarak kavrayamadığı bir cinsel aktivitede yer alması ile çocuğun gelişimsel olarak hazır olmadığı veya bu duruma onay veremediği ya da toplumun yasalarını veya tabularını ihlal eden durumların karışımıdır. Cinsel istismar, "bir çocuk ve bir yetişkin arasında ya da bir çocuk ile başka bir çocuk arasında güven, güç ya da sorumluluk ilişkisi içinde, diğer kişinin ihtiyaçlarını tatmin etmek ya da karşılamak üzere yapılan aktivite" olarak açıklanmaktadır (WHO Raporu, 1999).

Amerikan Ulusal Çocuk İstismarı ve İhmali Merkezi, çocuk ve yetişkin arasındaki temas ve ilişkinin, o erişkin veya başka bir kişinin cinsel uyarımı için kullanılmasını cinsel istismar olarak tanımlamaktadır. Cinsel istismar, diğeri üzerinde belirgin bir güç veya kontrol üstünlüğü ya da bariz bir yaş farkının olması hâlinde bir çocuk tarafından da gerçekleştirilebilir. Cinsel istismar birçok genel kanının aksine temas ve dokunma olmadan da gerçekleşebilir. Temas ve dokunma olmadan yapılan cinsel istismar eylemleri aşağıda örneklendirilmiştir:

- Yetişkin tarafından çocuğa cinsel içerikli söylemler yöneltilmesi,
- Çocuğun bedeninin özel bölgelerine bakılması,
- Çocuğa çıplak kadın/erkek fotoğrafları gösterilmesi,
- Yetişkin tarafından çocuğa özel bölgelerinin gösterilmesi,
- Çocuğun cinsel içerikli fotoğraflarının çekilmesi,
- Çocuğa cinsel içerikli eylem izlettirilmesi/dinlettirilmesi

Çocuğun Cinsel İstismara Maruz Kaldığını Açıklaması

Bir çocuğun cinsel istismara maruz kaldığını açıklaması, çocuğun yaşı, güvenlik hissi, mevcut kaynaklar ve belirli bir ortamla ilgili diğer etkenlerle ilişkilidir. Genellikle cinsel istismarın açıklanması bir süreçtir; çocuklar maruz kaldıkları cinsel istismara ilişkin yetişkinlerin nasıl tepki vereceklerini görmek için önce "yetişkinin tepkilerini ölçebilir" veya tamamını açıklayabilir.

Öfke, suçlama veya diğer olumsuz tepkiler, çocuğun konuşmasını kesmesine veya açıkladığı istismarı inkâr etmesine neden olabilir. Çocuğun cinsel istismarı açıklamasına şefkat, özen ve sakinlikle karşılık verilmelidir.

Çocukların Yaşadıkları Cinsel İstismarı Açıklayamamalarının Temel Nedenleri

Sonuçlardan Korkma: Çocuklar genellikle fiziksel şiddetten korkmaları, aileyi utandırmaktan çekinmeleri veya dışarıdaki sorunları ailelerine taşımakla suçlanacaklarına ilişkin inanca sahip olmaları nedeniyle istismarı bir yetişkine anlatmaktan kaçınırlar.

Reddedilme Korkusu: Çocuklar genellikle yetişkinlerin kendilerine inanmayacağından, iddialarını reddedeceğinden ve yardım etmeyi kabul etmeyeceklerinden korkarlar. Fail, çocuğu kimsenin ona inanmayacağına veya yaşadığı olayı açıkça söylese söylediği kişilerin de başının belaya gireceğine inandırabilir.

Kandırma: Fail, istismarı saklaması karşılığında çocuğa çeşitli hediyeler alarak suçun ortaya çıkmasını engelleyebilir.

Kendini Suçlama: Fail, çocuğu cinsel istismarın kendi hatası olduğuna ve istismarı hak ettiğine inandırabilir. Çocuk, istismarı engelleyemediği için kendini suçlu hissedebilir.

Koruma: Fail çocuğun ailesinden veya yakın çevresinden ise, çocuk ailesini korumak isteyebilir.

Yaş: Küçük yaş grubu çocuklar, yaşadıklarının cinsel istismar olduğunun farkında olamayabilirler; özellikle de istismarcı çocuğun tanıdığı ve güvendiği biriye, istismar normal bir davranış olarak kabul edilebilir.

Engel Durumu: Çocuğun yaşadığı cinsel istismarı anlayamayacak ve anlatamayacak düzeyde engelinin olması, istismarın ortaya çıkmasını geciktirebilir veya engelleyebilir.

Cinsel İstismarın Belirtileri

Erkek ve kız çocuklar yaşları, gelişim düzeyleri ve kültürel ortamları dâhil olmak üzere çeşitli faktörlere bağlı olarak cinsel istismara farklı tepkiler verebilmektedirler. Yaşa göre çocuklarda görülebilecek istismar belirtilerine aşağıda yer verilmiştir. Bu tip davranışların gözlemlendiği çocuklarda istismar belirtilerinin olup olmadığı takip edilmelidir

Yaşa göre cinsel istismarın belirtileri (0-9 yaş)

- Normalden daha fazla ağlama, sızlanma ve bağıırma.
- Bakıcılara sınımsıkı sarılma ve normal olmayacak bir şekilde yapışma.
- "Güvenli" yerlerden ayrılmayı reddetme.
- Uyumada zorluk veya sürekli uyuma.
- Konuşma yetisini veya idrar kontrolünü kaybetme ve diğer gelişimsel gerilemeler.
- Yaşlarına uygun olmayan cinsel eylemleri bilme ve onlara ilgi gösterme.
- Belirli insanlardan, yerlerden veya eylemlerden ya da saldırıya uğramaktan korkma.
- Bebek gibi davranma (yatağı ıslatma vb.)
- Aniden okula gitmeyi reddetme.
- Özel bölgelerine çok fazla dokunma.
- Aile ve arkadaşlardan uzaklaşma veya içine kapanma.
- Yemek yemeyi reddetme veya sürekli yemek yeme isteme.

Yaşa göre cinsel istismarın belirtileri (10-18 yaş)

- Depresyon (kronik üzüntü), ağlama veya duygusal hissizlik.
- Kâbuslar (kötü rüyalar) veya uyku sorunları.
- Okulda sorun yaşama veya okuldan uzaklaşma.
- Öfkelenme veya akranlarıyla olan sıkıntıları anlatma, insanlarla kavga etme, kurallara uymama veya yetkililere saygısızlık yapma.
- Aile ve arkadaşlardan uzaklaşma dâhil, kaçınma davranışı gösterme.
- Kendine zarar veren davranışlar (uyuşturucu, alkol, kendini yaralama).
- Okul performansında değişiklikler.
- Sürekli yemek yeme ya da yemek istememe.
- İntihar düşüncesi ve eğilimi.
- İstismar hakkında konuşma, istismarı hatırlama.

Cinsel istismarın çocuk üzerindeki etkileri, çocuğun yaşı ve gelişim özelliklerine bağlı olarak değişmektedir. Çocukta gözlemlenebilen bazı psikolojik belirtilere de aşağıda yer verilmiştir.

Karışıklık: Çocuklar yaşadıkları durumu anlattıklarında arkadaşlarının ve ailelerinin tepkilerine bağlı olarak karışık duygular yaşayabilirler.

Suçluluk: Çocuklar istismardan kendilerini sorumlu tutarak suçlu hissedebilirler.

Utanc: Kendilerini değersiz hissedebilirler.

Üzüntü: Dünyayı güvenli ve dostane bir yer olarak görmeyi bırakabilirler.

Öfke: Yoğun ve kontrol edilemeyen öfke hissedebilirler.

Çaresizlik: Cinsel istismara maruz kaldıkları dönemde kendilerini çaresiz hissettikleri için gelecekte de cinsel istismara direnemeyeceklerini hissedebilirler.

Depresyon: Üzgün ve mutsuz görünebilirler. Okula, arkadaşlarına ve faaliyetlere olan ilgilerini kaybedebilirler.

İstismara Maruz Kaldığını Açıklayan Çocukla Nasıl İletişim Kurulmalıdır?

- Konuşmanın bölünmeyeceği ve çocuğun kendini rahat hissedeceği bir mekânda görüşme yapın.
- Çocuğun duyabileceği yumuşak bir ses tonu ile iletişim kurun. Çocuğa, yanında olma amacınızın "ona yardımcı olmak" olduğu duygusunu hissettirin.
- Hiyerarşik bir oturma düzeninden kaçının.
- Ona inanın ve onu kabul edin.
- Onunla sıcak ve içten bir ilişki kurun.
- Kendini ifade etmesine izin verin.
- Yorum yapmadan dinleyin.
- Yönlendirici soru sormaktan kaçının.
- Yaşadıklarını dramatize etmeyin veya küçümsemeyin.
- Tüm ilginizi çocuğa yöneltin.
- Tutamayacağınız sözler vermekten kaçının.
- Bu bilginin ona yardım edebilecek kişilerle paylaşılacağını belirtin.
- Çocuğu, olayı arkadaşlarına anlatmaması konusunda bilgilendirin.
- Çocukla, ona dokunarak iletişim kurmaktan kaçının.
- Olaya ilişkin bilgileri çocuğun cümleleri ile tutanaklaştırın.
- Adli süreç başladığında çocuğa kendisinin mahkemede dinleneceğini ve bu süreçte kendisinden olayı anlatmasının isteneceğini açıklayın.

Cinsel istismar konusunda bir duyum alındığında, mağdurun şikâyetçi olup olmaması dikkate alınmaksızın ve idareye takdir hakkı tanınmaksızın gerekli tespit ve raporlamanın yapılarak derhâl yetkili mercie bildirim yapılması gerekmektedir. Çocuğun korunması ve istismarın durdurulması için bu uygulama **YASAL ZORUNLULUKTUR**.

Türk Ceza Kanunu Madde 279 - (1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmâl eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun, adli kolluk görevini yapan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Cinsel İstismar Mağduru Çocuklarla İlgili Adli Süreç

İstismar mağduru çocuklar için adli süreç, istismarın fark edilmesi ya da istismar kuşkusunun olması durumunda, işlenen/işlendiğinden kuşkulanan suçun bildiriyle başlar. Bildirim, çocuğun kendisi, ailesi, bir yakını ya da istismardan kuşkulanan diğer kişilerce doğrudan cumhuriyet savcılığına, kolluk kuvvetlerine, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının İl Müdürlüklerine (ASPİM) ya da çağrı merkezlerine yapılabilir.

Başvuru merkezleri:

- Alo 183: Sosyal Destek Hattı
- 155: Polis
- 156: Jandarma Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği
- En Yakın Kolluk Kuvveti

Çocuk İstismarı ile İlgili Duyum Alındığında veya Çocuk Tarafından İstismar Vakası Anlatıldığında Neler Yapılmalı?

Çocuğa yönelik istismara doğrudan şahit olan veya bu konuda duyum alan tüm çalışanlar istismarı bildirmek zorundadırlar. Bu konuda bildirimde bulunmak, kurum çalışanının kurumdaki görevi veya statüsü ile ilgili olmayıp insani ve yasal bir sorumluluktur.

Bu tür bir bildirim kim tarafından alınırsa alınsın, kurumda çocuktan sorumlu meslek elemanı ve/veya kuruluşun idarî personeli (kuruluş müdürü/müdür yardımcısı) ile paylaşılması gerekir. İstismardan sorumlu olan kişinin idarî personel olduğu düşünülüyorsa veya bu konuda şüphe varsa, konunun bir üst idarî amire derhâl aktarılması gerekmektedir.

İhbardan sonraki süreçte konuyu takip etmek üzere yeterli bilgi ve deneyime sahip meslek elemanı görevlendirilir. Meslek elemanı tarafından hazırlanacak gizlilik içerikli raporun yanı sıra, konuya ilişkin gelişmeler, iddialar, belgeler ve mağdurun dosya bilgileri kuruluş müdürlüğüne cumhuriyet savcılığına derhâl intikal ettirilerek durumdan Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ile il müdürlüğü kadrosunda bulunan avukat, avukat yok ise hâlin icabına göre il muhakemat müdürlüğü veya bünyesinde hazine avukatı bulunan ilçe mal müdürlüğü haberdar edilecektir.

Özellikle ilk 72 saat cinsel istismara ilişkin delillerin elde edilmesi için önemli bir süreç olup delillerin yok olmaması için çocuğun kişisel temizlik ve vücut temizliği yapmaması konusunda bilgilendirme yapılması önemlidir.

Cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlarda, olayın vukuundan itibaren ilk 72 (yetmiş iki) saat içerisinde yapılan müdahaleler iddiaların ve delillerin tespiti bakımından özel önem taşıdığından, olayın duyulduğu andan itibaren tıbbi ve adli delil kapsamındaki mağdura ait her türlü özel giysi, eşya, çamaşır ve benzeri unsur kayıt ve koruma altına alınarak suç duyurusu ile birlikte Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilecektir.

Olayın yaşandığı ilde Çocuk İzlem Merkezi varsa, özellikle cinsel istismar suçunun mağduru olan çocuklar etkin bir şekilde korunmalarının sağlanması, ikincil mağduriyetlerin önlenmesi, adli ve tıbbi işlemlerin bu alanda eğitimli kişiler tarafından

tek seferde yapılması ve istismarı önleyici tedbirlerin alınması amacıyla Çocuk İzlem Merkezine götürülmelidir. Mağdurun ifadesinin alınması ve diğer işlemler sırasında olayla ilgili inceleme raporunu düzenleyen personelin hazır bulundurulması, bunun mümkün olmadığı hâllerde kuruluş/il müdürlüğünce görevlendirilecek personelin mutlaka çocuğa refakat etmesi sağlanmalıdır.

ÇİM, kolluk birimleri veya cumhuriyet savcılığında çocuğun ifadesinin alınması sürecinde çocuğun talebi ya da ihtiyaç duyulması hâlinde, yanında sürecin gizliliğini ihlâl etmeyecek şekilde, çocuğu istismar eden ya da ettiğinden kuşku duyulanlar, azmettirenler hariç olmak üzere ailesinden bir yakını bulunabilir; görüşme sürecinde elde edinilen bilgiler, vakanın durumuna göre gerekirse diğer aile üyeleri ile paylaşılır; ilgili meslek elemanı ve sorumlu idareci dışında kimseyle paylaşılmamalıdır.

Mağdur çocuğun, eylemi gerçekleştiren kişiyle karşılaşması önlenmeli ve bu özene soruşturma ve kovuşturmanın ileri evrelerinde de dikkat edilmelidir.

Korunma ve bakım altında bulunan çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarına ilişkin ilk duyumun alınması ve ifade verme sürecine ilişkin bilgi derhâl il müdürlüğü tarafından elektronik posta ile Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü Makamına iletilir.

Olaya ilişkin bilgileri ve yapılan çalışmaları içerecek şekilde hazırlanan bilgi notunun (Ek-1) en kısa sürede Genel Müdürlüğe iletilmesi gerekmektedir.

Görüşme ve gerekirse yapılan sosyal inceleme sürecinde elde edinilen bilgi ve belgeler gizlilik esasları çerçevesinde dosyalanmalı, kuruluş içinde diğer çocukların ve personelin ulaşamayacağı kilitli dolaplarda saklanmalıdır. Dosyada yer alan bilgiler, mahremiyet ve bilgi gizliliği esasları çerçevesinde sürece dâhil olan bütün personel tarafından gizli tutulmalıdır.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda, gerekli görülmesi hâlinde çocuk hakkında ilgili mahkemeden koruyucu ve destekleyici tedbir kararı istenmelidir. Alınan tedbir kararı ile ilgili yazışmalar da gizlilik esasları çerçevesinde yapılmalıdır.

Çocuklara ilişkin koruyucu ve destekleyici tedbir kararlarının alınması ile uygulanmasına ilişkin tüm süreçlerde, çocuğun avukatı hariç olmak üzere çocuğun kimliği, adresi, fotoğrafları, yaşadığı travmalar gibi çocuğa ve yakınlarına ait her türlü bilgi ve bu bilgilerin yer aldığı rapor ve belgeler ile kayıtlar gizli tutulmalıdır. Yazışmalar gizlilik ilkesine uygun bir şekilde gerçekleştirilmelidir.

Çocuğun dosyasında yer alan bilgi ve belgeler mahkeme kararı olmadıkça diğer kurumlarla paylaşılmamalıdır. Bilgi paylaşımının gerekli olduğu durumlarda sadece ihtiyaç duyulan belgeler, gizlilik ilkesine uygun bir şekilde (Düzenlenen raporlarda "Gizlidir" ibaresi yer alır, yazı ekindeki raporlar kapalı ve gizli ibareli zarf ile gönderilir.) paylaşılmalıdır.

Cinsel istismar mağduru çocuk hakkında Mernis, SOYBİS, e-okul gibi sistemler üzerinden edinilen bilgilerin gizliliği korunmalıdır.

Korunma ve bakım altında olan veya olaydan sonra korunma ve bakım altına alınan istismar mağduru çocuğun can güvenliği tehlikede ise, kaldığı kuruluşun yeri gizli tutulmalıdır. Çocuğun kuruluş içinde güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemler alınmalı, hastane, adliye vs. yerlere gitmesinin gerekli olduğu durumlarda emniyet birimlerinden destek istenmelidir.

Kuruluştaki kalan çocuğun ailesi ve yakınları ile iletişimi kontrollü olarak sağlanmalı ve aile görüşmeleri önceden belirlenen gün ve saatlerde personel refakatinde yaptırılmalıdır.

Cinsel istismara maruz kalan çocuğun güvenliği açısından tehlike oluşturabilecek, çocuğun etiketlenmesini, ötekileştirilmesini ve ileride karşısına çıktığı zaman örselenmesini önlemek amacıyla vakanın basına yansımaması için gerekli önlemler alınmalıdır. Bununla birlikte vakanın toplumsal boyutu dikkate alınarak çocuğun bu süreçte daha fazla örselenmesine ve rehabilitasyon sürecinin sekteye uğramasına neden olabilecek haberlerin yapılmaması için mahkemeden 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 3 üncü maddesi, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 187 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkraları doğrultusunda "yayın yasağı" konulması talep edilmelidir.

Korunma ve bakım altına alınan cinsel istismar mağduru çocuğun başka bir ildeki kuruluşa nakledilmesi hâlinde çocuk, personel refakatinde ve gizlilik esasları çerçevesinde naklinin yapıldığı il veya ilçeye gönderilmelidir. Can güvenliği tehdidi olan çocuk için bir emniyet personelinin de refakat etmesi sağlanmalıdır. Çocuğun nakil bilgileri, ilgili kurumlar ile gizlilik esasına uygun olarak paylaşılmalıdır. Can güvenliği tehdidi ile yapılan nakillerde çocuğun naklinin yapıldığı il bilgisi, çocuk için tehdit oluşturabilecek ve onlara bilginin aktarılmasına sebep olacak kişilerle paylaşılmamalıdır.

Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Önleyebiliriz! Nasıl mı?

Çocuklara, kendilerini cinsel istismardan nasıl koruyabilecekleri ve riskleri önceden fark ederek ne tür önlemler alabileceklerine ilişkin farkındalık kazandırmak amacıyla, aşağıda örneği verilen içerikte eğitimler ve bilgilendirme çalışmalarını yapılmalıdır. Doğrudan çocuğa hitaben yazılmış olan bu bölümde yer verilen bilgiler, çocuğa yönelik hazırlayacağınız eğitim içeriğinde rehber olması amacıyla paylaşılmaktadır. İçeriğın zenginleştirilmesi faydalı olacaktır.

İNTERNET ORTAMINDA ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİ



Çocuk istismarı, internet kullanımının yaygınlaşmasıyla sanal ortamda da işlenen bir suç haline gelmiştir. Sanal ortam, tüm yaş guruplarında olduğu üzere çocukların da mağdur olmasına neden olabilmektedir. Teknolojik imkanların artması ve internet kullanımıyla ortaya çıkan çevrimiçi çocuk istismarının, internet kullanımının yaygınlaşmasına paralel olarak daha da yaygınlaşacağı öngörülebilir bir durumdur. Çocuklara yönelik cinsel istismarı açıklayabilmek amacıyla yapılan tanımlar arasında Dünya Sağlık Örgütü tarafından yapılan tanımlama, Aktepe (2009) tarafından şöyle aktarılmıştır:

Çocuğun içinde bulunduğu durumu bütünüyle kavramaya ve değerlendirmeye yetecek olgunluğa erişmeden, yasaları ve toplumsal kuralları ihlal ederek cinsel aktivitede bulunulmasıdır.

Tanımda belirtilen istismar vakalarının, internet ortamında gerçekleştirilmesi durumunda, gerçekleşen suç emniyetin kriminal literatüründe "çevrimiçi çocuk istismarı" olarak adlandırılmaktadır.

Çocuğun istismarı suç olmakla birlikte görüntülerin sanal ortama yüklenmesine neden olmak, görüntülerin yayılmasına aracılık etmek de çocuğun cinsel istismarı suçunun kapsamında değerlendirilmektedir.

İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla, birçok suç türünde olduğu gibi cinsel istismar olayları, sanal ortamda da gerçekleşmeye başlamış ve çocukların cinsel obje olarak kullanıldığı görsellerin teşhir edilmesi suçunun görülme sıklığı artmıştır.



ÇEVİRİMİÇİ ÇOCUK İSTİSMARINA KARŞI ŞU ÖNLEMLER ALINABİLİR:

- Evinizde internet olmaması onu koruduğunuz anlamına gelmez. Hatta çocuğunuzu denetiminizden uzaklaştırır.
- Çocuğunuzu koruyacak kadar internet bilgisine sahip olun.
- İnternete bağlı bilgisayar ortak kullanım alanında olmalı.
- İnterneti bir çocuk bakıcısı gibi kullanmayın.
- İnternet kullanımı konusunda kurallar belirleyin ve uygulayın. Sözleşme yapılabilir.
- İnternette her gördüğü veya öğrendiği bilginin gerçek olmayabileceğini anlatın. (Araştırmaya yönlendirin).
- Çocuğunuzun internette kimlerle konuştuğu neler yaptığı konusunda sohbet edin. Bu sohbetlerde kendinizden örnekler verin.
- Bazı kısıtlamaların onu korumak için olduğunu belirli periyotlarda çocuğunuza hatırlatın.
- Filtre ve virüs koruma programlarını kullanın.
- Sosyal ağları kullanıyorsa takip edin.
- Çocuğunuza internet ortamında sadece tanıdığı kişilerle arkadaş olmasını ve sohbet etmesini öğretin.
- Tanımadığı kişilerden gelen istek ve tekliflere hayır diyebilmesini, reddetmesi gerektiğini anlatın.
- İnternette yer alan oyun,uygulama, sosyal paylaşım siteleri gibi kişisel bilgilerini isteyen yerlere üye olmadan önce size danışmasını sağlayın.
- İnternet üzerinden kendisinin ve ailenizin resimlerini, video görüntülerini yabancılara göndermemes gerektiğini öğretin.
- İnternette tanıştığı yabancılarla sizin bilginiz olmadan görüşmemesi gerektiğini hatırlatın.

- Çocuklara, internette kötü bir durumda karşılaşmaları halinde yaşadıkları olayı ebeveynlerine anlatmaları gerektiğini ifade edilmelidir. Bu gibi bir durumun yaşanması halinde, çocukları suçlayıcı bir tavır takılmamalı ve onlara dair güvence verilmelidir.
- İnternet kullanımı çocuğun fiziki çevre ile iletişimini koparacak bir düzeye geldiyse, bir uzmana başvurarak profesyonel yardım alınmalıdır.
- İstismar konulu bir şüphe durumunda, elde edilen bilgiler gecikmeksizin ve eksiksiz olarak güvenlik güçleriyle paylaşılmalıdır.

İstismar olayları genellikle çocuğun yakını veya yakın çevredeki tanıdıkları tarafından gerçekleştirildiğinden, olayların açığa çıkması, aydınlatılması kısa sürede mümkün olamamakta ve istismar suçu uzun süreçte sıklıkla tekrar edilebilmektedir.

Sanal ortamda sahte hesaplar ve sahte profiller aracılığıyla kandırılan çocuklar cinsel istismara maruz kalabilmektedirler

Çocuğun cinsel istismarı konusunda sağlık çalışanları, aile ve okulun bilgi sahibi olması, çocuğa yaşına uygun cinsel eğitimin verilmesi, suçun gerçekleşmeden önlenmesine değerli bir katkı sunabilir.

Bu sebeple internet ortamında istismarın önlenmesi amacıyla çocukla etkileşimde olan bütün kişi ve kurumlar çocuğu korumak amacıyla işbirliği içinde olmalıdır.

Cinsel istismar suçu, çocuklarla yakın ilişkisi olan veya çocuğa yabancı herhangi bir yetişkin tarafından işlenebilir. Ayrıca bir çocuk da başka bir çocuğu bilerek ya da bilmeyerek cinsel istismara maruz bırakabilir. Hiçbir durumda bir çocuk, uğradığı cinsel istismardan sorumlu tutulamaz.